

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/29/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720203549
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5720203549.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v právnej veci osoby povinnej platením výživného (otec): P. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom T.. C. č. XXXX/XX, XXX XX M., právne zastúpený: JUDr. Ing. Martina Kiseľová, advokátka, so sídlom O. M. XX, XXX XX M., proti plnoletému dieťaťu: M. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, XXX XX M., právne zastúpený: AK JUDr. Silvia Tatarková, s. r. o., so sídlom Škultétyho 472/10, 036 01 Martin, IČO: 36 868 108, o zníženie výživného, zvýšenie výživného a jednorazový príspevok na plnoleté dieťa na návrh plnoletého dieťaťa voči osobe povinnej platením výživného, o odvolaní plnoletého dieťaťa a o odvolaní osoby povinnej platením výživného proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 5Pc/16/2020-357 zo dňa 31. marca 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým zamietol návrh osoby povinnej platením výživného na zníženie výživného, ako aj v časti výroku II., ktorým zamietol návrh plnoletého dieťaťa na jednorazový príspevok vo výške 600,- eur **p o t v r d z u j e** .

Vo zvyšnej časti rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) zamietol návrh osoby povinnej platením výživného na zníženie výživného v celom rozsahu (výrok I.); zamietol tiež návrh plnoletého dieťaťa na zvýšenie výživného a jednorazový príspevok vo výške 600,- eur v celom rozsahu (výrok II.) a zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok III.). V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že naposledy bolo o výživnom rozhodnuté rozsudkom č. k. 23P/77/2017-283 zo dňa 20.08.2019, kedy bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu, už v tej dobe plnoletého syna od 01.09.2019 v sume 210,- eur. Týmto došlo k zmene rozsudku č. k. 22P/157/2013-56 zo dňa 07.06.2013. Osoba povinná platením výživného (ďalej len „otec“) podal návrh na zníženie výživného na svoje plnoleté dieťa (ďalej len „plnoletý syn“) na sumu 80,- eur, a to z dôvodu, že na jeho strane došlo k zmene pomerov, čo preukazoval poklesom príjmov (bližšie popísané v bode 1. napadnutého rozsudku). Pri posúdení predmetného návrhu súd vychádzal z posledného rozhodnutia a posudzoval osobné, zárobkové a majetkové pomery na strane otca, s prihliadnutím na výdavky matky, ktorá má taktiež vyživovaciu povinnosť a výdavky plnoletého syna. K predmetnému návrhu sa vyjadril plnoletý syn. Vo vyjadrení špecifikoval výdavky spojené so štúdiom v Českej republike i náklady na domácnosť, kde býva. Dňa 14.09.2020 plnoletý syn podal návrh na zvýšenie výživného voči otcovi, a to mesačne na sumu 360,- eur odo dňa podania návrhu s odôvodnením zmeny pomerov, kedy bol prijatý na štúdiom na vysokú školu v Prahe. Okrem návrhu na zvýšenie výživného požadoval syn od otca uhradiť jednorazovo príspevok na nevyhnutné náklady vo výške 600,- eur spojené s prijímačkami na vysoké školy. Uznesením zo dňa 03.11.2020 bolo konanie

vedené Okresným súdom Martin pod sp. zn. 5Pc/16/2020 o zníženie výživného a konanie vedené Okresným súdom Martin pod sp. zn. 24Pc/18/2020 o zvýšenie výživného spojené na spoločné konanie, ktoré je vedené Okresným súdom Martin pod sp. zn. 5Pc/16/2020. Súd prvej inštancie návrh plnoletého dieťaťa a otca posudzoval v súlade s ustanoveniami § 78 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5 a § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "Zákon o rodine"). Pri rozhodovaní o zmene výšky výživného na plnoletého syna, súd zisťoval rozsah zmeny pomerov tak na strane plnoletého dieťaťa, ako aj na strane jeho otca, konkrétne vychádzal z príjmu otca, matky, z výdavkov plnoletého dieťaťa, a taktiež z možností a schopností otca prispievať na jeho výživu. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní nezistil, že by od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k zmene rozsahu vyživovacích povinností. Otec mal aj v danom období ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Zmena nastala v tom, že plnoleté dieťa bolo prijaté na vysokú školu do Prahy, ktorú však nemohol navštevovať v mieste vysokej školy, ale vzhľadom na epidemiologickú situáciu išlo o dištančné štúdium s tým, že bol v mieste svojho trvalého bydliska. Pokiaľ išlo o náklady na úhradu ubytovania v Prahe, kde bol predpoklad, že bude študovať po prijatí na vysokú školu, boli súdu predložené listinné doklady preukazujúce zabezpečenie bývania v Prahe v súkromí s tým, že toto ubytovanie si plnoletý syn držal pre prípad, že by potreboval, resp. mohol, do Prahy ísť. Iné náklady, pokiaľ išlo o bývanie, teda cestovanie a pod. v Prahe, syn nemal. Jeho výdavky boli tie, ktoré mal v mieste svojho trvalého bydliska. Išlo o bežné výdavky spojené so stravou, hygienou, dokladoval výdavky spojené so zabezpečením liekov s poukazom na zdravotný stav, ktorý dokladoval potvrdeniami lekárov. Tieto zdravotné problémy však nevznikli po poslednom rozhodnutí o určení výživného, ale išlo o pretrvávajúce zdravotné problémy, ktoré už mal aj pred rokom 2019. Bytové podmienky rodičov plnoletého syna boli pri poslednom rozhodovaní o výživnom totožné tak, ako aj pri rozhodovaní o zmene výživného. Otec býva v rodinnom dome, ktorý vlastní jeho brat a v dome býva ich matka. Súd zisťoval i rozsah plnenia nákladov zo strany matky otca, t. j. starej matky plnoletého dieťaťa (bližšie popísané bod 22. napadnutého rozsudku), ktorá býva s otcom plnoletého dieťaťa, jeho partnerkou a maloletým Q.. Pokiaľ išlo o partnerku otca z jej strany boli predložené potvrdenia o zdravotnom stave, ktoré vyžadujú operáciu (bližšie špecifikované na č. I. 198). Do spisu bolo predložené ročné zúčtovanie pre rok 2020 príjmov zo závislej činnosti partnerky navrhovateľa, z ktorého bolo zrejmé, že jej príjem bol v roku 2020 v sume 7.638,46 eur (zdaniteľná mzda), daň 951,47 eur. Výdavky boli preukazované aj v súvislosti so zdravotným stavom ich spoločného syna Q., ktorý sa lieči v Národnom ústave detskej TaRCH v Dolnom Smokovci, kde okrem vyšetrení, zostáva aj na lôžkovom oddelení v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti. U tretieho syna otca maloletého Q. v tomto konaní neboli preukazované žiadne skutočnosti týkajúce sa tohto dieťaťa, nakoľko je vedené samostatné konanie o určení výživného na menovaného na Okresnom súde Martin, ktoré nie je právoplatne skončené. Po zistení skutkového stavu, súd prvej inštancie posúdil návrh na zvýšenie výživného, podaný plnoletým synom ako nedôvodný, pretože nemal za preukázané, že by sa podstatným spôsobom zvýšili výdavky syna od posledného rozhodnutia o výživnom a taktiež, že by došlo k podstatnej zmene príjmov na strane jeho otca. Vedľajšie príjmy na strane otca preukázané neboli. Tento návrh súd zamietol vrátane uplatnenej fixnej čiastky sporej s nákladmi, ktoré plnoletý syn uviedol ako približné náklady spojené s výdavkami na príjmiacie pohovory na vysokú školu. Súd uvedený návrh zamietol jednak z dôvodu, že išlo o orientačne uvedené sumy, ktoré nespochybnil, že boli reálne vynaložené, ale na strane otca bolo preukazované, že okrem bežného výživného synovi prispieval na určité výdavky, špecifikované v rozsudku a výživné otec platil za dané obdobie v nezmenenom rozsahu. Pri posúdení návrhu na zníženie výživného od posledného rozhodnutia v auguste 2019 súd posúdil osobné, zárobkové a majetkové pomery na strane otca plnoletého dieťaťa s prihliadnutím na výdavky matky, ktorá má taktiež vyživovaciu povinnosť a výdavky plnoletého dieťaťa. V roku 2019 bol syn študentom gymnázia, išlo o cirkevné gymnázium s príspevkom na štúdium. Následne bol prijatý na vysokú školu s dištančnou formou štúdia vzhľadom na epidemiologickú situáciu. V tomto smere sa, podľa názoru súdu, podstatným spôsobom nezvýšili výdavky syna navrhovateľa. Pokiaľ by išlo o nejakú vysokoškolskú literatúru, príp. iné pomôcky, ktoré by potreboval, táto skutočnosť súdu nebola tvrdená, ani preukazovaná. Na strane matky syna mal súd preukázané, že došlo k zvýšeniu jej priemerného mesačného zárobku (v roku 2019 - 831,74 eur netto, priemer zisťovaný v roku 2021 - 1.190,- eur netto). U otca boli zisťované príjmy v roku 2019, a to len z rozhodnutia, ktoré mal súd k dispozícii, pretože v pripojenom spise viac údajov zistených nebolo, tu bolo konštatované, že otec mal príjem v čase určenia výživného, t. j. v roku 2019, preukazovaný daňovými priznaniami a konštatovaním, že ako SZČO mal priemerný príjem 460,- eur mesačne. Pri uvedených tvrdeniach bolo zrejmé, že príjem otca vo výške 460,- eur len nevyhnutne stačil na to, aby platil výživné na syna 210,- eur tak, ako bola uzavretá rodičovská dohoda 20.08.2019. Iné príjmy však za toto obdobie preukazované, ani zisťované neboli. Z preukázaných listinných dôkazov súd nezistil, že by došlo k zmene závažného charakteru pre

zmenu rozhodnutia. Príjem otca, ktorý bol zistený v roku 2019 sa neznížil v nasledujúcom období (príjem otca v nasledujúcom období, bližšie bod 20. odôvodnenia rozsudku), nedošlo k zmene vyživovacích povinností na strane otca, ani k žiadnym ďalším iným podstatným zmenám, ktoré by odôvodňovali znížiť vyživovaciu povinnosť na plnoleté dieťa. Z tohto dôvodu súd návrh otca na zníženie výživného zamietol. Pokiaľ ide o výdavky, ktoré boli prezentované ako výdavky súvisiace s prestavbou a údržbou rodinného domu na strane matky plnoletého syna, súd poukázal na ustanovenie § 64 ods. 4 a 5 Zákona o rodine, taktiež sa nestotožnil s tvrdením syna, že zdrojom príjmov, z ktorých by bolo možné hradiť výživné, je prenajímanie bytu vo vlastníctve partnerky otca, v ktorom býva jej matka, a to z dôvodu, že matka partnerky tam má právo doživotného bývania a nie je dôvodné, aby stratila bývanie z titulu možného komerčného prenajímania bytu v súvislosti s platením výživného na syna. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

2. Proti uvedenému rozsudku podali odvolanie otec, ako aj plnoletý syn.

3. Plnoletý syn podal odvolanie voči výroku II. a naň nadväzujúceho výroku III. z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, pretože má za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. V podanom odvolaní poukázal na to, že navrhovateľ postavil svoje argumenty na poklese jeho príjmov. V dôsledku pandémie stratil príjmy, ktoré nedosahovali takú výšku, akú mali v období pred pandemiou, tvrdil, že mu klesol príjem z pôvodných 529,- eur brutto na 80,- eur brutto. K uvedenému tvrdeniu dal do pozornosti Dodatok k zmluve, ktorým bolo ohodnotenie otca a jeho pracovný čas znížený, podpísaný ku dňu 01.01.2020, teda k času kedy Slovensko nebolo pandemiou koronavírusu nijako zasiahnuté. Taktiež vyjadril pochybnosť o prevode spoluvlastníckeho podielu jeho otca v spoločnosti BUTTON, s. r. o., kde bol spoločníkom od 21.06.2019 do 28.12.2020, kedy v tejto spoločnosti vykonával aj funkciu konateľa. Ukončenie pracovného pomeru v tejto spoločnosti a bezodplatný prevod spoluvlastníckeho podielu v priebehu konania na Okresnom súde Martin sa mu javí ako účelové a špekulatívne. Je nepochopiteľné, aby otec dobrovoľne previedol obchodný podiel vo výške 50 % bezodplatne v čase, kedy spoločnosť je podľa ekonomických ukazovateľov, ktorému museli byť ako konateľovi zrejme a následne potvrdené z verejne dostupných zdrojov v dobrej kondícii a podiel spoločníka je relatívne vysoký. Podľa jeho názoru otec klamal, keď argumentoval, že vzhľadom na pandémiu a nepožiadanie o dotáciu z dôvodu nízkych mzdových nákladov, vzhľadom na predmet podnikania bola táto spoločnosť v strate. Tu poukázal na účtovnú závierku spoločnosti za rok 2020. Vzhľadom na uvedené má za to, že sa súd v konaní nedostatočne zaoberal tým, že otec previedol obchodný podiel. Uvedený prevod sa mu javí ako nepochopiteľný, pretože otec sa sám a vedome obral o ďalší zdroj príjmu, ktorý získaval ako konečný užívateľ výhod do decembra 2020. Uviedol, že povinná osoba sa nemôže svojej povinnosti zbaviť na základe vyhýbania sa plateniu vyššej sumy, ak schválne dá výpoveď v zamestnaní alebo sa zbaví majetku, pričom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Košice, sp. zn. 7Co/29/2013-201 z 28. mája 2013. Už počas konania na súde prvej inštancie vyjadril obavu, že otec nepriznáva svoj mesačný príjem v celom rozsahu. Upriamil pozornosť na rozhodnutie Ústavného súdu III. 429/2013-11 taktiež odkázal na rozsudok Krajského súdu Žilina, sp. zn. 11CoP/36/2018. Podanie návrhu na zvýšenie výživného voči otcovi odôvodnil tým, že začal štúdium na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe. Má za to, že pri poslednom rozhodnutí o výživnom súd nezohľadnil zmenu pomerov v súvislosti s nástupom na vysokú školu, nakoľko v tom čase sa jednalo o študenta strednej školy. Tvrdenie súdu prvej inštancie, že bol prijatý na vysokú školu s dištančnou formou štúdia vzhľadom na epidemiologickú situáciu odmieta, pretože bol prijatý na vysokú školu formou denného štúdia. Skutočnosť že aktuálna situácia nedovoľuje prítomnosť na vyučovaní prezenčne, formu štúdia nemení. Podľa jeho názoru náklady na štúdium na vysokej škole značne prevyšujú doterajšie náklady, ktoré museli rodičia znášať počas štúdia na gymnáziu. Vyslovil názor, že otec svojím doterajším konaním preukazuje, že nemá záujem podieľať sa na financovaní jeho štúdia. V súvislosti s vysokou školou poukázal aj na správanie sa otca, ktorý ho v čase zhoršenej epidemiologickej situácie v núdzi neodviedzol na prijímacie pohovory na vysokú školu do Českej republiky. Zároveň vyslovil názor, že výživné by sa malo zvýšiť minimálne o sumu, ktorou bol obec mesačne súdne viazaný na úhradu investičného poistenia, nakoľko predmetná poisťka zo strany otca bola zrušená, pričom táto bola zohľadnená pri určení výšky výživného schváleného dohodou. Taktiež podľa jeho názoru prvoinštančný súd nevzal do úvahy, reálne platové možnosti otca tak, ako je uvedené v rozhodnutiach a posudzoval len skutočný príjem aj to sa javí, že len základný plat bez príplatkov a pod. Dané vyjadrenie podporil o judikatúru R 27/1970 s dôrazom na rozsudok Najvyššieho súdu, sp. zn. 4Cdo/148/2019.

4. Otec v podanom odvolaní vytykal súdu prvej inštancie nedostatočne zistený skutkový stav, nesprávne právne posúdenie veci (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP). Podľa jeho názoru sa súd prvej inštancie nesprávnym spôsobom vysporiadal s podaným návrhom na zníženie výživného. Namietal, že súd prvej inštancie dostatočne nezohľadnil jeho životnú úroveň a skutočnosť, že má vyživovaciu povinnosť voči dvom ďalším maloletým deťom. Súd ustálil, že plnoletý syn je študentom 1. ročníka Filozofickej fakulty Karlovej univerzity v Prahe. Poukázal na výsluch matky, z ktorého vyplynulo, že od začiatku akademického roka 2021/2021 nebol syn v Prahe a študuje z domu, z domu robil aj skúšky. Taktiež na nájomnú zmluvu, ktorá bola uzatvorená na dobu určitú do 24.03.2021, pričom v konaní zo strany syna nebolo tvrdené, že by malo dôjsť k jej predĺženiu. Ostatné tvrdené náklady súvisiace so štúdiom pokladá za teoretické, pretože syn ich nevynakladá. K nákladom plnoletého syna uviedol, že tieto po ich sčítaní a ich zohľadnení na jednu osobu predstavujú mesačné náklady domácnosti matky na plnoletého syna sumu 224,79 eur. Je pochopiteľné, že syn má aj ďalšie náklady - oblečenie, obuv, zubár, kaderník a pod., avšak na vyživovacej povinnosti na plnoletého syna sa má podieľať aj matka, pretože vzhľadom na vek syna už nejde o dieťa, pri ktorom u druhého rodiča je plnenie vyživovacej povinnosti v prevažnej miere nahrádzané osobnou starostlivosťou o dieťa. Z uvedeného dôvodu má za to, že súčasne nastavená výška jeho vyživovacej povinnosti voči synovi nezodpovedá jednak potrebám plnoletého syna, ale ani jeho príjmovým možnostiam. Je potrebné zohľadniť aj pokles nákladov o náklady na platenie obedov v školskej jedálni, kde uvádzal náklady 20,- až 50,- eur a náklady na poplatok za rodičovské združenie, školské výlety, výlety mimo školy, cestovné do školy a školné, ktoré sa platilo vo výške 55,- eur mesačne. Má za to, že na strane syna došlo k poklesu nákladov v porovnaní s časom, kedy študoval na strednej škole, synom tvrdený nárast nákladov nebol vôbec preukázaný. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil zmeny pomerov na jeho strane. Jeho životná úroveň od posledného rozhodovania súdu o zmene výšky vyživovacej povinnosti poklesla. Jeho mesačný príjem od 22.03.2021 je na úrovni 750,- eur brutto. Zároveň v období od 01.03.2021 do 21.03.2021 bol nezamestnaný. Dávka v nezamestnanosti mu nebola priznaná, o čom predložil aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Martin zo dňa 03.05.2021. Taktiež súdu predložil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 08.04.2021 o vyradení z evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 22.03.2021. Taktiež považuje za nesprávne tvrdenie súdu v bode 25. odôvodnenia rozsudku, kde súd prvej inštancie dospel k záveru, že v porovnaní s rokom 2019, kedy sa naposledy rozhodovalo o výške vyživovacej povinnosti, sa jeho príjem neznižil. K uvedenému bližšie popísal, že v roku 2019 pracoval najskôr ako samostatne zárobkovo činná osoba, neskôr vstúpil do obchodnej spoločnosti BUTTON, s. r. o., v ktorej bol zamestnaný a jeho mesačný príjem bol na úrovni cca 800,- eur brutto. Môj posledný zamestnávateľ Addecco mi za rok 2020 spravil ročné zúčtovanie preddavkov na daň, z ktorého je zrejmé, že úhrn účtovaných a vyplatených zdaniteľných príjmov za rok 2020 som mal vo výške 2.965,89 eur, základ dane 2.568,57 eur. Z toho je zrejmé, že jeho priemerný mesačný príjem v roku 2020 bol na úrovni 21,- eur. Taktiež poukázal na nárast nákladov spojený s nástupom jeho najmladšieho syna Q. do prvého ročníka základnej školy. Zároveň poukázal na svoj nepriaznivý zdravotný stav najmä v psychickej rovine, kde postupuje liečbu, taktiež na zvýšený príjem matky. Príjem matky plnoletého dieťaťa sa zvýšil o cca 40 %. Na základe uvedených skutočností odvolaciemu súdu navrhol, aby tento zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, čo do výroku I. tak, že zníži jeho vyživovaciu povinnosť voči plnoletému dieťaťu na sumu 80,- eur mesačne, počnúc dňom 01.02.2021.

5. Plnoletý syn v podanom vyjadrení k odvolaniu otca a k vyjadreniu otca k jeho odvolaniu vyjadril svoj nesúhlas s podaným odvolaním. Nestotožnil sa s tvrdením otca, že študent vysokej školy má nižšie životné náklady, ako počas navštevovania strednej školy. Má za to, že práve nástupom na vysokú školu sa tieto náklady zvyšujú. K namietanému tvrdeniu otca, že syn nepreukázal zvýšené náklady so začatím štúdia na vysokej škole uviedol, že tieto boli preukázané v prílohe „Náklady na plnoletého syna M. K. časť Náklady doteraz v súvislosti s uchádzaním sa o vysokoškolské štúdium: Univerzita Komenského Bratislava, Karlova univerzita Praha a Masarykova univerzita Brno“. Tieto náklady zahŕňali poplatky za skúšky, SCIO testy, cestovné náklady na skúšky - SCIO testy a zápis, cestovné a zdravotné poistenie, ISIC karta a taktiež vreckové. Tieto náklady boli doložené výpismi z účtu. K vyjadreniu otca k jeho odvolaniu opätovne poukazuje na účtovnú závierku spoločnosti BUTTON, s. r. o. za rok 2020, a výsledok hospodárenia za uvedené účtovné obdobie po zdanení. Nestotožňuje sa s tvrdeniami otca prezentovanými vo vyjadrení k neodôvodnenosti výpočtu podielu na zisku. Vyslovil, že dôvody otca tak, ako sú uvedené v odvolaní a vyjadrení nezodpovedajú reálnemu skutkovému stavu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadal, aby odvolací súd odvolanie otca zamietol a zároveň, aby vyhovel odvolaniu plnoletého syna tak, ako je uvedené vo výrokovej časti odvolania zo dňa 20.04.2021.

6. Navrhovateľ v podanom vyjadrení k odvolaniu plnoletého syna uviedol, že obchodný podiel v obchodnej spoločnosti BUTTON, s. r. o. nadobudol bezodplatne, o čom som do konania predložil dôkazy - najmä zmluvu o prevode obchodného podielu zo dňa 30.05.2019. Vzhľadom k tomu, že obchodný podiel bezodplatne nadobudol, rovnakým spôsobom ho previedol aj na druhého spoločníka spoločnosti pri zániku účasti v tejto obchodnej spoločnosti na základe zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 03.11.2020. V uvedenom smere poukázal na účtovnú závierku spoločnosti BUTTON, s. r. o., ktorá bola zostavená ku dňu 04.11.2020, z ktorej vyplýva, že k uvedenému dátumu bol čistý obrat spoločnosti 169.910,- eur a náklady na hospodársku činnosť 169.256,- eur. Z účtovnej závierky zostavenej ku dňu 31.12.2020, ktorú k podanému odvolaniu predložil plnoletý syn vyplýva, že spoločnosť BUTTON, s. r. o. mala k 31.12.2020 čistý obrat 207.057,- eur a náklady na hospodársku činnosť vo výške 185.101,- eur. Z uvedeného je zrejmé, že spoločnosť sa do výraznejšieho zisku dostala až na konci účtovného roka 2020 a potom, ako bolo na valnom zhromaždení rozhodnuté o ukončení účasti v spoločnosti, pričom v čase, kedy sa valné zhromaždenie konalo, nič nenasvedčovalo možnému pozitívnemu vývoju situácie v skorej budúcnosti. Preto nemožno považovať za relevantné tvrdenie plnoletého syna, že navrhovateľ sa bezdôvodne vzdal majetkového prospechu vo výške 7.889,50 eur. Pokiaľ ide o tvrdenia plnoletého dieťaťa o zmene pomerov na jeho strane, súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v takom rozsahu, z ktorého vyplynulo, že na strane plnoletého syna nedošlo k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky mojej vyživovacej povinnosti k nemu v zmysle jej zvýšenia. Rovnako ani na strane osoby povinnej platením výživného nedošlo k zlepšeniu situácie, resp. zvýšeniu životnej úrovne, ale práve naopak došlo k jej zhoršeniu, čo bolo dôvodom pre podanie návrhu na zníženie výživného. V tomto smere navrhovateľ poukázal na odvolanie proti výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré podal a odkázal naň. S tvrdením syna o zvýšení výdavkov spojené so štúdiom na vysokej škole sa nemožno stotožniť a táto skutočnosť nevyplýva, ani z vykonaného dokazovania. Syn študuje z domu, ako uviedla jeho právna zástupkyňa na pojednávaní a rovnako aj jeho matka v rámci jej výsluchu v procesnom postavení svedka, syn počas celého zimného semestra nebol osobne v Prahe v škole, ani raz, aj všetky skúšky v rámci zimného skúškového obdobia robil z domu. Plnoletý syn do konania nepredložil ani konkrétne doklady o nákladoch súvisiacich so štúdiom na vysokej škole - doklady o nákupe skript, študijnej literatúry a pod. Pokiaľ ide o zabezpečené bývanie v Prahe, tento výdavok syna je neúčelne vynaložený, a to z dôvodu, že syn sa ani len nepokúsil nájsť si ubytovanie na internáte, ale ešte v priebehu leta r. 2020 si dohodol ubytovanie na private, pričom z predloženej nájomnej zmluvy ani nie je zrejmé, že je zmluvnou stranou nájomného vzťahu. Z predloženej nájomnej zmluvy je zrejmé aj to, že táto bola uzatvorená na dobu určitú, pričom ešte počas trvania súdneho konania došlo k jej ukončeniu uplynutím doby, na ktorú bola uzatvorená. Vzhľadom k tomu, že súd vychádza zo stavu veci v čase rozhodovania, nemožno tento výdavok zohľadňovať ako odôvodnene vynakladaný v súvislosti so štúdiom. Pokiaľ ide o opakovanú argumentáciu syna týkajúcu sa zrušenej poisťky, navrhovateľ túto poisťku synovi platil, kým bol maloletý, prestal ju platiť z dôvodu akútneho nedostatku peňažných prostriedkov na jeho strane. Peniaze synovi vyplatil, pričom aj z týchto peňazí môže financovať svoje náklady na štúdium v prípade budúceho zvýšenia výdavkov. Pokiaľ ide o synom požadovaný jednorazový príspevok v súvislosti so začatím štúdia vo výške 600,- eur, ktorého sa tiež domáhal a voči ktorému rovnako podal odvolanie, podané odvolanie neobsahuje v tomto smere nijakú argumentáciu, ktorou by odvolateľ spochybňoval nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. V závere svojho podania navrhovateľ navrhol, aby odvolací súd vo vzťahu k výrokom II. a III. napadnutým odvolaním zo strany plnoletého syna potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaných odvolaní v rozsahu danom ustanovením § 65, § 66 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“, a contrario) napadnutý rozsudok vo výroku I., ktorým súd zamietol návrh otca platením výživného na zníženie výživného, ako aj v časti výroku II., ktorým súd zamietol návrh plnoletého dieťaťa na jednorazový príspevok vo výške 600,- eur potvrdil podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1 CSP a vo zvyšnej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 389 písm. b/, § 391 ods. 1 CSP.

8. Čo sa týka návrhu otca na zníženie výživného odvolací súd uvádza, že podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky, ktoré boli v odvolaní otcom vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý tento návrh zamietol. Rozsudok súdu prvej inštancie je v tejto časti vecne správny. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu (príjmové možnosti rodičov, výdavky plnoletého syna i možnosti a schopnosti otca prispievať na výživu

syna) na základe čoho zistil skutočný stav vecí a vec správne právne posúdil. Ani v odvolacom konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Ním uvádzané tvrdenia (o jeho príjme, zdravotnom stave, vyživovacej povinnosti k ďalším svojim deťom, zmene stupňa vzdelávania jeho plnoletého syna, nákladoch plnoletého syna v domácnosti a príjmu matky) boli známe už v prvoinštančnom konaní, pričom súd prvej inštancie sa s nimi v dostatočnej miere zaoberal a vysporiadal v dôvodoch svojho rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody podrobného, rozsiahleho a náležite odôvodneného rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v podrobnostiach v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP odkazuje a len na doplnenie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie dodáva nasledovné:

9. Prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov až do času, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine), a ak aj si túto povinnosť rodičia neplnia, môže súd aj bez návrhu určiť rozsah ich vyživovacej povinnosti. Na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov má právo podieľať sa aj ich dieťa. Aj keď výška výživného výslovne v zákone stanovená nie je, vyplýva zo všeobecne uznávaného hľadiska o tom, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá životnej úrovni rodičov a ktorú by rodičia dieťaťu zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti. To mu zodpovedajú i kritériá pre určenie výšky výživného, ktorými sú jednak schopnosti, možnosti, majetkové pomery povinného rodiča, ako i odôvodnené potreby dieťaťa.

10. Z hľadiska rozhodovania súdu prvej inštancie o znížení/zvýšení výživného je rozhodujúca úprava ust. § 78 ods. 1 vety prvej Zákona o rodine, podľa ktorého dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Primárne odvolací súd zdôrazňuje, že pre zmenu pôvodne určeného výživného nie je relevantná akákoľvek zmena pomerov, ale podstatná zmena pomerov, pričom pri zmene pomerov na strane povinnej osoby má súd na základe ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine povinnosť skúmať, či k relevantnému poklesu objektívnych schopností, možností a majetkových pomerov tejto osoby došlo len na základe zásadných objektívnych okolností a skutočností, alebo k tomuto poklesu došlo i v dôsledku subjektívneho (t. j. objektívne čiastočne alebo úplne nedôvodného) konania povinnej osoby, ktorá sa bez dôležitého dôvodu vzdala výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu.

11. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi významnými z hľadiska určovania vyživovacej povinnosti tak, ako boli zistené v príslušnom spisovom materiáli vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu rozhodnutiu.

12. V preskúvanom prípade súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní dôsledne z uvedených kritérií vychádzal a dôvodne zamietol návrh otca na zníženie výživného, keďže nebolo preukázané, že od posledného rozhodovania o výživnom rozsudkom Okresného súdu Martin, sp. zn. 23P/77/2017-283 zo dňa 20.08.2019 došlo k podstatnej zmene pomerov na otca.

13. Súd prvej inštancie pri posúdení návrhu otca na zníženie výživného v dôsledku zmeny pomerov na jeho strane vychádzal z posledného rozhodnutia, ktoré mal k dispozícii. V čase posledného rozhodovania, t. j. v roku 2019 bol príjem otca preukazovaný daňovými priznaniami a konštatovaním, že ako SZČO mal priemerný príjem 460,- eur. Okrem vyživovacej povinnosti k plnoletému synovi mal ďalšie dve vyživovacie povinnosti. Bytové podmienky otca pri poslednom rozhodovaní o výživnom a v súčasnosti sú totožné. Zmena oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu spočíva na strane plnoletého syna, ktorý v roku 2019 bol študentom súkromného cirkevného gymnázia s príspevkom na štúdium tak, ako bolo súdu dokladované a v súčasnej dobe je študentom vysokej školy na Filozofickej fakulte Karlovej univerzity v Prahe. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že otec plnoletého syna bol zamestnaný v mesiacoch november (príjem otca 683,53 eur netto), december 2020 (príjem otca 931,67 eur netto) a január 2021 (príjem otca 811,38 eur netto), následne bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine (za obdobie od 01.03.2021 do 21.03.2021, táto skutočnosť vyplýva z odvolania otca), od 23.03.2021 sa otec opätovne zamestnal. Z odvolania otca vyplýva, že súčasný príjem má na úrovni 750,- eur brutto. Vzhľadom na uvedené, ani odvolací súd nezhliadol zmenu v poklese príjmu otca v nasledujúcom období.

14. Odvolací súd taktiež potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým súd zamietol návrh plnoletého dieťaťa na jednorazový príspevok vo výške 600,- eur spojený s nákladmi, ktoré predstavujú úhradu výdavkov spojených s prijímačkami na vysoké školy (bližšie špecifikované v bode 5. odôvodnenia

rozsudku). Rozsudok súdu prvej inštancie aj v tejto časti považuje za vecne správny, a preto v podrobnostiach naň odkazuje.

15. Čo sa týka rozhodnutia súdu prvej inštancie o návrhu plnoletého syna na zvýšenie výživného voči otcovi s poukazom na jeho argumentáciu v odvolaní, kde vyjadril pochybnosti spojené s ukončením pracovného pomeru jeho otca v spoločnosti BUTTON, s. r. o. a bezodplatného prevodu spoluvlastníckeho podielu otca v priebehu konania na Okresnom súde Martin, v tejto časti odvolací súd pokladá napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný.

16. Otec na uvedený argument reagoval s tým, že popísal skutočnosti, pre ktoré tento obchodný podiel previedol bezodplatne, o čom predložil dôkazy v rámci prvoinštančného konania. Odvolací súd však nedospel k záveru, že by sa súd prvej inštancie týmito dôkazmi bližšie zaoberal, resp. ich skúmal a riadne vyhodnotil (vrátane argumentácie otca), či táto skutočnosť by mohla mať vplyv na potencialitu otca na platenie zvýšeného výživného. Keďže odvolací súd uvedenú námietku syna považuje za podstatnú/rozhodujúcu, nemohol vyhodnotiť v celom rozsahu dôvodnosť alebo nedôvodnosť odvolacích námietok plnoletého syna. Vzhľadom na uvedené, má odvolací súd za to, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v uvedenej časti nezodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na zákonné rozhodnutie podľa § 220 ods. 2 CSP.

17. V súlade s § 220 ods. 2 CSP musí súd v odôvodnení rozhodnutia podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozhodnutia a musí sa vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť odôvodnený, dostatočne vysvetlený s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom/dovolacom konaní. Ak rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

18. S poukazom na uvedené, odvolací súd podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku II., v ktorom súd rozhodoval o návrhu plnoletého syna na zvýšenie výživného, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

19. V ďalšom priebehu konania súd prvej inštancie posúdi (aj vzhľadom na odvolacie námietky syna), či v danom prípade vo vzťahu k bezodplatnému prevodu obchodného podielu otca neboli splnené podmienky pre postup podľa § 75 ods. 1 vety druhej Zákona o rodine (potencialita príjmu otca), pričom svoje rozhodnutie v tejto časti náležite v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CPS odôvodní.

20. Ako súvisiaci s rozhodnutím vo veci samej odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok aj vo výroku o trovách prvoinštančného konania.

21. Vo svojom novom rozhodnutí súd prvej inštancie podľa § 396 ods. 1, 3 CSP a § 262 ods. 1 CSP rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)